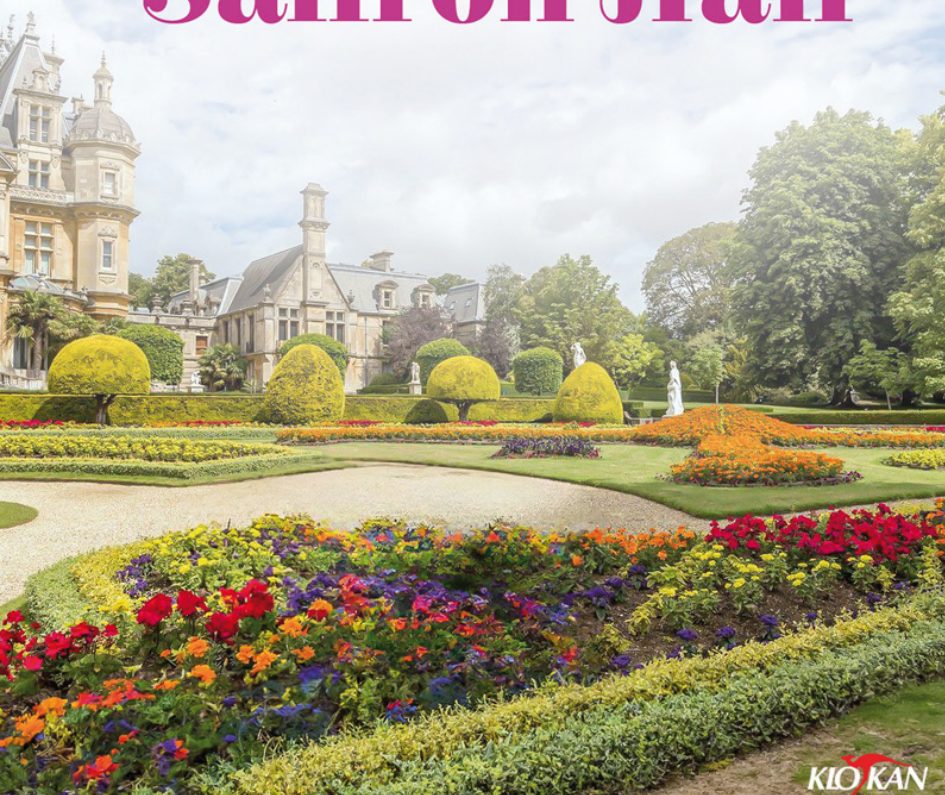


CLARE MARCHANT

Tajemství
panství
Saffron Hall





edice
KLOKAN

Copyright © Clare Marchant 2020
Translation © Hana Černá, 2024
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

First published in Great Britain
by HarperCollinsPublishers 2020
under the title THE SECRETS OF SAFFRON HALL.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu THE SECRETS OF SAFFRON HALL
vydaného v roce 2020 nakladatelstvím Avon,
a division of HarperCollinsPublishers Ltd,
přeložila Hana Černá
Redakční úprava Anetta Nová
Grafická úprava obálky Emil Křížka
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2024
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7695-288-1

*Věnováno mamince,
která ve mě vždy věřila.*

PROLOG

1541

Třesoucí se rukou smočila špičku pera v kalamáři a psala. Slova na pergamenu rozpíjely slzy, až se text stal nakonec téměř nečitelný.

Mary, narozenou 17. listopadu 1541, přijal k sobě téhož dne náš Pán.

Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa.

Má vina...

Stmívalo se; šedivá obloha jako by se pod tíhou temnoty dotýkala holých korun stromů. Ostrý vítr vrhal proti oknům věže, kde Eleonor seděla, zledovatělé hrsti sněhu ve snaze proniknout početnými škvírami dovnitř a sevřít ledovými pařáty její prokřehlé kosti. Vlastně na tom už nezáleží, srdce se jí tak jako tak proměnilo v kus těžkého ledu. A nezahřeje ji vlněný oděv, ani pelerína lemovaná kožešinou.

Eleanor věděla, jak mizivou naději na přežití měla předčasně narozená dceruška. Bledé svařštělé tělíčko nemělo sílu dýchat déle než pár minut... Bolestný pohled...

Bez pohnutí naslouchala klapání koňských kopyt dole na nádvoří – jenomže milovaný Greville, jehož by tolik potřebovala po svém boku, už nikdy nepřijede... Celé tělo měla

rozbolavělé a nejraději by se uložila na kamennou dlažbu a čekala, až z ní vyprchá život – její zasychající krev slepuje suché trsy sítiny na kamenné podlaze do vlhkých chuchvalců, stahuje kůži na rukou...

Musí odjet co nejdříve. Už tak se zde zdržuje déle, než předpokládala, a nebude mít čas vykonat, co je třeba. Nezbyvá než věřit, že její vzkaz jednou někdo najde a prosbě vyhoví. Nepřítomným pohledem těkala po komnatě pod střechou věže a proti své vůli se zastavila u místa, kde chvíli leželo drobné tělíčko novorozené dcerky.

Ozvalo se snad tiché zaúpění? Ustrašené vzlyknutí? Ach, jak by mohlo! Je to jen výplod představivosti. Krutou bolest v duši, výčitky a beznaděj s ní sdílejí pouze prudké náporů zimního větru narážejícího jako mořský příboj do silných zdí.

Rozechvělou rukou začala Eleonor opět psát. *Infans filia sub pedibus nostris requiescit...*

Nakonec opatrně vložila mezi stránky kvítek šafránu s větvičkou rozmarýny a zavřela modlitební knížku.

KAPITOLA 1

2019

„Mám s něčím pomoc?“ Dědeček se opřel o zárubeň dveří knihovny, v jedné ruce hrnek čaje, v druhé ruce několik sušenek s krémovou náplní.

Amber zvedla hlavu od zaprášené krabice, jejímž obsahem zaplňovala poslední volné místo na velkém pracovním stole. Strhaná tvář s tmavými kruhy pod očima svědčily o mnoha probdělých nocích.

„Copak bys ty krabice unesl, dědečku? Ani to nezkoušej!“ varovala starého pána. V posledních dnech bylo pro něho vůbec nejtěžší udržet v ruce i ty sušenky.

„Jsi strašně bledá...“, prohlížel si ji, „měla bys víc jíst.“

Amber jen převrátila oči v sloup a raději zase ponořila hlavu do bedny. „Kvůli rusým vlasům vypadám bledá pořád.“ Vylovila hromadu map Londýna a přidala ji k téměř stejným, jen z padesátých let. Udiveně kývla k nebezpečně se naklánějící kupě. „Měl jsi v úmyslu rozjet vzdělávací kurzy?“ Vrhla na dědečka kyselé úsměv.

On stáhl prošedivělé huňaté obočí. „Neuhýbej od tématu,“ zahučel.

„Dobrá. Připravila jsem v počítači tabulku, abychom mohli začít s katalogizací knih,“ pokračovala Amber; poznámku

chytře ignorovala. „A také jejich umístění v domě, abys mohl kterýkoli titul snadno najít a rozhodnout, co s ním.“

„Hmm, máš to zmáknuté.“

„Tak jsme se domluvili, ne?“ připomněla Amber. „Za ubytování a stravu uplatním svoje dovednosti archi-vářky.“ A taky za možnost uniknout před světem, dodala v duchu. „Naštěstí tady strávím celý rok. Ty tisíce svazků bych jinak stěží zvládla. O tvé knihovně jsem samozřejmě věděla, jenom jsem netušila, že máš i půdu zapráskanou bůhví čím.“

„Víš, to je problém knihkupce,“ ohradil se starý pán. „Někdy máš na aukci zájem o jediný titul, jenže s ním musíš koupit balík braku. A zrovna to jsem uklízel na půdu. A než se braku zbavíme, bude třeba udělat rozumnou probírku. Možná mi nějaký poklad unikl.“

„Jo, jo... Brak je výstižný výraz.“ Amber několikrát kývla a přidala k mapám dalších pár průvodců. Při práci se hlídala, aby v některých knížkách nezalistovala – věděla, že s takovou by se nepohnula z místa. Na druhé straně má spoustu čtení na dlouhé, osamělé bezesné noci, kdy se bojí usnout ze strachu, že na ni zaútočí dotěrné vzpomínky.

Dědeček si namočil půl keksu do kávy a pak se ho pokoušel vložit do úst. V poslední době měl zpomalené reakce. Amber ho teď slyšela zaklít, když při své nešikovnosti upustil celý keks do hrnku. Po mozkové příhodě nepatrně pokulhával, a jakmile byl unavený, tak špatně artikuloval. Levá ruka zůstala téměř bezvládná, což ho coby leváka pořádně štvalo. Také myšlení a reakce se zpomalily. V novém těle se cítil bezradný a začínal být náladový.

Míval pokušení zeptat se vnučky, jak se jí daří; neušlo mu, jak je vyčerpaná. Když si odhrnula z čela krátké rozčuchané vlasy, pod jemnou pleť se ukázaly modré žíly.

„Ale jsem v pohodě.“ Amber věděla přesně, na co děda naráží, zatím však o tom nedokázala mluvit. Ještě ne.

Usmála se na něho, ačkoliv drobné cuknutí v koutku úst ji prozradilo.

„Možná jsem starý,“ pokračoval starý pán snad příliš zost-ra, „ale ne hloupý. Jsi kost a kůže, jako by tě pustili z koncentráku. Nemůžeš přece přežívat na instantních polévkách, toustech a ovesných kaších. Prospělo by ti pořádné jídlo.“ Přimhouřil oči, asi si ten břitký tón uvědomil. „Pokaždé, když přijdu do kuchyně, najdu hrníčky s nedopitým čajem. Co se s tebou děje?“

„Mizerně spím.“ Amber pokrčila rameny. „A pro uklidnění si vařím čaj. Je to takový malý rituál. Nemusím u toho přemýšlet, přitom si pročistím hlavu.“ Občas to aspoň na pár minut zaplaší démony. „A mimoto, nevzpomínám si, že by součástí naší dohody byla tvoje péče o moje stravovací návyky. Hledám tady klid a samotu, nemíním poslouchat sekýrování. Díky.“ Přešla k další krabici. S každou hromádkou, kterou vytáhla a hodila na stůl, se proti matnému dennímu světlu filtrovanému špinavými okny zvedl oblak šedého prachu a drobní moli překvapení nečekanou svobodou. Amber si domyslela, že po babiččině smrti tady celá desetiletí nikdo neumyl okna.

Prázdňou krabici rozšlapala s vervou, jako by si potřebovala vybit skrytou agresi, a hodila ji do rohu místnosti k ostatním. Dědeček mlčky pozoroval, jak přitáhla další kartonovou bednu plnou knih.

„Nejdřív jsem doufal, že při práci tady přijdeš na jiné myšlenky, ale jak se zdá, nepomáhá to. Možná...“ Amber už otvírala ústa, ale lehkým gestem ruky ji zarazil. „... to nebyl nejlepší nápad zvát tě sem, kde lišky dávají dobrou noc. Pokud jsi nechtěla zůstat s Jonathanem, mohla jsi odejít k rodičům. V některých situacích člověku samota neprospívá.“

Amber prudce zvedla obočí. „Nepovídej! A proč ses tedy po babiččině smrti odstěhoval do téhle staré barabizny

a vedl knihkupectví za zavřenými dveřmi? Jen si vzpomeň, jak jsi nechal mou mámu na krku babiččiným příbuzným a zdejchnul se pohřbít v téhle díře. Takže promiň, jestli jdu ve tvých šlépějích. Musí to být dědičné...“

Zprudka dosedla na otáčecí židli u stolu a snažila se ovládnout, aby neskřípala zuby. Dům patřil jejich rodině po mnoho generací a stal se neoddelitelnou součástí jejího života. Mezi těmito zdmi se odehrávaly příběhy jejich ruskovlasých předků, proto jí připadlo přirozené vrátit se sem skrýt před světem poté, co se jí rozpadl život. Přestože rodiče milovala, jejich nevyrovnaný, často napjatý vztah jí rozčiloval, a tak mnohem víc přilnula k dědečkovi. A právě teď se potřebovala uchýlit do starého sídla. Proto ji tak rozladilo, že zrovna děda zpochybňuje správnost jejího rozhodnutí.

Seděla obklopená komínky knih na stole, takže starému pánovi zmizela z dohledu.

„Ano, možná jsem se nezachoval správně,“ pronesl směrem k papírové barikádě, potom se opatrně obrátil a vrátil se do obývacího pokoje sledovat v televizi jakýsi závod.

Amber se ujistila, že dědeček odešel, a vstala. Lemem trička si osušila slzy a zvedla hlavu, aby ovládla pláč. Marná snaha. Stopy po slzách se jí snad už vryly do tváře. Jednou ráno se probudí a budou jí brázdit obličej navždy jako ohyzná tetování. Představí světu důkaz o svém odporném charakteru, zdrcujícím žalu a selhání. Život je k ní krutý i bez moralizování „rytíře, který prchl z bojiště“ a šedesát let trčí v tomhle kamenném mauzoleu.

Univerzita jí naštěstí poskytla rok volna, během něhož si musí nějak uspořádat život. S rameny skleslými pod tíhou zármutku si šla do kuchyně připravit čaj, který stejně nevypije.

KAPITOLA 2

1538

Ze své komnaty slyšela Eleanor pozdvižení dole na nádvoří. Muži pokřikovali na stájníky a sluhy, koně netrpělivě bušili kopyty do kamenné dlažby. Hosté podle všeho přicestovali s velmi početným doprovodem. Nikdo v domě včetně Eleanor nebyl na takový hlomoz zvyklý.

Otec jí od dětství vštěpoval uhlazené způsoby, proto byla připravená přivítat bratrance Williama, nyní vlastníka jejího domova, se vši noblesou. Patrně nepřicestoval pouze s rodinou, ale i s mnoha přáteli.

Když se společníci a nejbližší přítelkyně Joan vyšla na galerii v patře, viděla, že v hlavní hale propukl mumraj; do nosu ji udeřil pach mokré vlny z těžkých jezdeckých pláštěů. Z kuchyně už vyběhl sluha a nabízel hostům džbány s pivem. Eleanor letmým pohledem přelétla po mužích a hledala bratrance, když vtom zachytila upřený, tvrdý pohled bledých očí. Ženu halila tmavě zelená sametová cestovní pláštěnka s bohatou výšivkou, Eleanor však upoutal malý podsaditý muž po jejím boku.

Vyměnily si s Joan významné pohledy. Společnice povzbudivě přikývla a vrátila se do své komnaty. S tímhle se musí přítelkyně vypořádat sama.

Eleanor sešla po schodech, aniž si jí někdo všiml; potom si klestila cestu mezi muži, až konečně stanula před párem, který zahlédla z galerie. William nebyl o mnoho vyšší než ona – mohl mít tak metr šedesát – a stavbou těla připomínal miniaturní rotundu, na níž seděla hlava s brunátným, zpoceným obličejem. Eleanor pozdravila dvojici zdvořilým pukrletem.

„Vítejte v Ixworthu, pane. Doufám, že budete v novém domově šťastný.“

„Sestřenko Eleanor! Jak rád vás vidím!“ zaburácel. Zakrslý vzrůst mu příroda zjevně vynahradila na hlase, napadlo Eleanor. Ovanul ji nakyslý pivní odér. „Moje manželka, lady Margaret,“ obrátil se k ženě v zelené pláštěnce.

Eleanor se sklopeným zrakem zopakovala pukrle a potom zvedla hlavu... Vpíjely se do ní vodově modré oči plné zášti. Té ženě sršela z každého póru tváře podobané neštovicemi nenávisť, a její ošklivou pleť nevynahradily ani přepychové šaty, kožešiny a řada perel zdobících módní francouzskou kapuci. A tihle lidé se stěhují do Eleanořina krásného domova a přivlastní si vše, protože William je dědic, kdežto Eleanor pouze dívka, tedy potomek vyloučený z práva na dědictví. Přijde o střechu nad hlavou nebo ji pošlou do kláštera. Williamova manželka Margaret by měla tancovat štěstím, ne spalovat Eleanor nenávistným pohledem.

„Malý syn Robert přijede za několik dnů,“ pokračoval William. „Dostal teplotu. A stejně je třeba nejdřív zařídit dětský pokoj, takže nač spěchat? Přijíždíme rovnou ode dvora. Pochopitelně je nám líto, že jsme nestihli pohřeb vašeho otce,“ dodal bez známky zármutku. Eleanor se vybalil nepočtený pohřební průvod doprovázející otcovu rakev z milovaného domu do kaple, kde teď spočívá vedle matky.

„Král bude sira Williama postrádat,“ pronesla Margaret. „Vůbec si nedokážu představit, co v téhle bohem zapomenuté divočině budeme dělat.“ Eleanor si teprve teď všimla

jejího dlouhého, poněkud znetvořeného nosu. Aha, tak proto jí připadala tak divná! Kousla se do jazyku, aby neodsekla, ať se klidně vrátí ke dvoru, ona o ně ve svém domě nestojí. Svém domě? Jako by jí tady ještě něco patřilo! Najednou ji přepadla úzkost. V tomhle davu, zápachu nemytých těl a horku už déle nevydrží!

„Omluvte mě, prosím,“ zamumlala a prodírala se ke dveřím.

Lačně vdechla chladný vzduch. Sedmnáct let byla zvyklá žít v klidu; jak snese dům plný lidí, hluku a hřmotu? Úděsné...

Rozhlédla se po pastvině a nakonec pohledem spočinula na budově převorství na obzoru. Světlý pískovec zbarvily do ruda poslední paprsky zapadajícího slunce. Zdejší malý klášter podléhal správě mnohem většího převorství v Thetfordu, ale byl soběstačný a mniši žili podle vlastních zákonů. Do téhle pískovcové svatyně se Eleanor mohla kdykoli uchýlit. A tak i nyní bez rozmyšlení nadzvedla lem sukně a rozběhla se po stezce vyšlapané v trávě vysoké po pás.

Protáhla se omšelými dubovými dveřmi do zahrady ponořené v lehkém oparu. Uprostřed ovocných stromů a vzorně ošetřených bylinkových i zeleninových záhonů konečně našla klid. Přestože bylo už dost pozdě, nad hlavou se jí tu a tam mihl rorýs v naději, že ještě uloví nějakou mouchu, v nedalekém ovocném keři se dohadovala dvojice pěnkav. Tenhle posvátný kousek světa nechal Eleanor aspoň na chvíli zapomenout na realitu. Neměnná pravidla každodenních činností mnichů, sborová latinská modlitba v nedaleké kapli, vše chlácholilo rozjitřenou duši jako očistné zaříkadlo.

Eleanor se sklonila pro snítku tymiánu, rozetřela zelené lístky v prstech a vdechla výrazné aroma. Ze zadumání ji vyrušilo tiché zašustění. Zvedla hlavu a viděla, že k ní kráčí

bratr Dominik. Přivítala ho širokým úsměvem a nitro se jí v naivní nevinnosti příjemně rozechvělo; ten zvláštní stav na sobě pozorovala už několik měsíců.

„Přišla jsi na návštěvu, nebo se skrýt?“ otázal se mladý mnich, když došel blíž. Nebyl o moc starší než Eleanor a do kláštera vstoupil před rokem. Vnímalá ho jako spřízněnou duši, někoho, kdo se musel přizpůsobit daným pravidlům a raději se nezamýšlel nad jejich smyslem. V bystřích zelených očích – Eleanor se s tak jasnou barvou ještě nesetkala – mu šibalsky jiskřilo, když s povytaženým obličím očekával předem známou odpověď.

„Samozřejmě na návštěvu,“ odpověděla. „Pro jistotu považujeme mou přítomnost zde za pouhou náhodu.“

„Příbuzný už přijel?“

„Ano. I s manželkou a početným doprovodem. Je jich plný dům. Přivítala jsem je a nechala je vlastnímu osudu. Pochybuju, že mě bude někdo na chvíli – nebo vůbec někdy – postrádat.“

„Pak tě zvu dál na pohárek medoviny. Převor přivítá společnost. Jako obvykle ho v chladném počasí a vlhku trápí revma. Připravil jsem mu obklad z hřebíčku a máty, jenže se nezdá, že by bolesti polevily.“

„Mohl jsi přidat trochu řimbaby nebo oleje z voskovníku, pokud máš,“ prohodila Eleanor.

„Nejspíš ano. Díky za radu. Hned se jdu po tom podívat.“

Převora Gregoryho našla Eleanor v jeho cele. Melodický zpěv žalmů ukolébávající duši zde zněl hlasitěji, a pod tenkou podrážkou střešiček cítila Eleanor chvění, jako by se ozvěna odrážela od kamenné podlahy. Převor jí podal kamešinový pohárek; sladký likér příjemně rozehřál útroby.

Posadila se na kraj lavice a zavřela oči. Vychutnávala si vzácnou chvíli, kdy se tělo i duše pohroužily do kouzelného bezčasí. Vzpomínala na časy, kdy s otcem navštěvovala klášter téměř denně. Líbil se jí zdejší neměnný režim – vždy

věděla, co se bude v určitou denní dobu dít. A děsila ji představa změny... Z Londýna přicházely zprávy, že se král chystá hodně mužských i ženských klášterů zavřít. Pokud to je pravda... Raději nedomýšlela důsledky pro vlastní život. A její přátelé mniši? Hrud' se jí sevřela úzkostí.

„Tvůj bratranec prý již přicestoval,“ promluvil konečně převor.

„Ano.“ Eleanor přikývla a popsala rozruch v domě.

„Raději mu vyjdi vstříc, dceró, aby sis ho neznepřátelila,“ řekl otec Gregory.

„Ano, otče převore.“

Eleanor věděla, kam převor míří: ocitla se v nezáviděníhodné situaci. Její domov a střecha nad hlavou náležejí ode dneška Williamovi.

Chvíli seděli mlčky a unavený převor začal pochrupávat.

Eleanor pohlédla do okna. Stíny se prodloužily. Zdržela se příliš dlouho. Vklouzla do vedlejší kaple, namočila konečky prstů do kropenky se svěcenou vodou a pokřížovala se. Pak poklekla a s přivřenýma očima polohlasně odříkávala večerní modlitbu podbarvenou mužským chórem. Komíhavé plameny svící vrhaly na skloněné hlavy v kутnách, kamenné zdi a stropní klenbu neklidné stíny. Eleanor na okamžik pozvedla hlavu, aby do sebe naposled nasála tóny dětství. Připadala si jako na kraji útesu. Vkročí do nového života... Vše známé, všechny jistoty se rázem stanou minulostí.

Vstala a tichounce se vrátila do zahrady. Snášel se soumrak. Nebylo rozumné pobývat venku po setmění, zvlášť když dům je plný cizích lidí. Netoužila někoho z nich potkat mimo bezpečné zdi domova.

KAPITOLA 3

2019

Vzácně teplý konec září jako kdyby se s lítostí loučil se slunečními paprsky a jen zvolna mířil k podzimu. Horko a vysoká vlhkost dusily plíce. Amber před spaním opatrně pootvírala okna a přitom uvažovala, kolik toho asi pamatují. Nerada by, aby rámy vypadly z prohnílych skob zasazených do kamene. Riskovala zbytečně – dusno zvenku zahltilo chodby i pokoje.

Zaposlouchala se do známých zvuků, když se dům s praskáním ukládal k nočnímu klidu. U nohou jí ležel do klubíčka schoulený dědečkův obrovský zrzavý kocour Gerald – s vrněním usnul i v nesnesitelně lepkavém dusnu.

Amber musela zadřímat, protože ji i Geralda náhle probral ohlušující třesk. Jen co pootevřela dveře na chodbu, vyděšená naježená chlupatá koule se vyřítila z ložnice zaplavené v následující vteřině oslňujícím modrobílým světlem. Dunivé zahřmění jako by bortilo celý svět; vzápětí v břechtanu šustily velké kapky spásonosného deště. Vysoko v mracích propukla bouře.

Amber rychle zavřela okna, ale závěsy nechala rozhrnuté. S úlevou pozorovala proudy vody stékající po oknech.

Bouřka nabývala na síle. Vsadila by poslední penci, že Gerald si to s útekem do deště rozmyslel a lebedí si ve skrýši někde v přízemí.

V divokých náporech vichřice třeskl blesk. Amber zaslechla hlasité bouchnutí a syčivý zvuk, jako by se něco páliło. Zvědavě otevřela dveře, vystrčila hlavu a začichala. V temném domě necítila žádný podezřelý pach, jakmile však v ložnici stiskla vypínač, světlo se nerozsvítilo. Blesk vyhodil pojistky. Z ložnice starého pána bylo slyšet šoupaní bačkor, a tak opatrně našlapovala tím směrem. Ještě by scházelo, aby děda upadl!

„Jsi v pořádku, dědečku?“ zavolala po dalším úderu blesku, který rozechvěl podlahu pod jejíma nohama. „Nesvítíme.“

„Jo, jo... Jsem vzhůru. Vydrž.“ Zaslechla, že otevřel, a v dalším elektrizujícím výboji zahlédla ve dveřích jeho siluetu.

„Zůstaň v pokoji! Jen se ujišťuju, že jsi v pořádku.“

„Jsem v pohodě,“ zabručel starý pán. „Blesk asi zasáhl hromosvod nahoře na věži. Není to poprvé. Musíme vydržet do rána... Nebo cítíš, že se něco pálí?“

Vystrašená Amber začichala. „Ne, nic.“

„Tak fajn, nehoříme,“ pronesl starý pán zvesela. Slova pohltilo další ohlušující třesknutí; na chodbě se rozjasnilo jako za dne.

Amber vyjekla leknutím. Nikdy se nebála bouřky, jenže tohle je úplně něco jiného. „Určitě nám nic nehrozí?“ ujišťovala se.

„Jistěže ne,“ uchechtl se dědeček. „Tenhle hrad přežil pět století hromů a blesků. Nanejvýš spadlo ze střechy pár tašek, ale to uvidíme ráno. Jdi klidně spát.“

Amber ještě chvílku postála na chodbě a poslouchala, jak děda potmě naráží do nábytku, až konečně zaskřípala matrace.

Usnout v tomhle kraválu a při bubnování deště do oken? Směšné doporučení! Vrátila se do pokoje a chystala se zavřít, když zaslechla na parketové podlaze škrábání drápků. Dovnitř se přihnul Gerald a pro jistotu hned zalezl pod postel.

Bouře ustala až za rozbřesku, kdy ji pohltilo Severní moře. Amber se podařilo usnout, dokud ji neprobudilo Geraldovo škrábání na dveře – ven ho nutila naléhavá potřeba. Amber si navlékla župan, doprovodila kocoura do přízemí, kde jeho zrzavý kožich zmizel v kočičích dvířkách. Dědeček býval ranní ptáče, ale dnes ho Amber nikde nezahlédla.

U zadních dveří stály pánské holínky, a tak do nich vklouzla a vyšla ven. Zhluboka vdechla zemitou vůni vznášející se ve vzduchu pročištěném deštěm. Když kráčela v kalužích po staré cihlové cestičce k zeleninové zahrádce, vnímala další vůně – máty, pažitky a růží. Dědečkovi se uleví, že rozvášněný živel nepoškodil skleník. Na trávníku se povalovaly větve, servané listy a květy. Amber tu spouští příliš nevnímala, protože ji zajímalo, co v noci způsobilo tu děsnou ránu. Jen co se přiblížila k základům věže, měla jasno. Na zemi ležely kameny, kusy různorodé hrubé omítky z nejstarší části věže. Při pohledu zdola nezaznamenala škodu, ačkoliv místní zedník s ní nejspíš nebude souhlasit. S katalogizací knihovny se Amber hned tak neposune, přinejmenším do konce oprav.

Vrátila se do domu, aby zjistila, kdy bude zapojena elektrika, a zda úředníci pošlou někoho provést odhad škody.

Než se dědeček kolem deváté objevil v kuchyni, měla Amber zorganizováno všechno potřebné. Dokonce dostala hlad a chuť na něco horkého k pití.

„Nejsme bez proudu jenom my,“ informovala dědečka. „Mezi námi a Downham Market vichřice strhla dráty. Oprava prý může trvat celý den.“

„Tak žádná televize,“ posteskl si starý pán a se zklamaným výrazem ztěžka usedl ke stolu. „No, pokud jde jen o tohle, není třeba si stěžovat.“

„Bohužel nejde jen o tohle,“ pokračovala Amber a seznámila starého pána se škodou na věži. „Není vidět, odkud to spadlo. Radnice sem pošle stavaře, aby věž zkontrolovali. Jestli je silnice průjezdná, měli by se objevit odpoledne.“

Před dvanáctou začala fungovat elektřina, a když Amber s dědečkem obědvali sendviče se slaninou a popíjeli čaj, zabušili na dveře odborníci ze stavebního úřadu.

„Přiznám se, že jsem vás tak brzy nečekala,“ prohodila Amber cestou ke věži. „Jestli nám doporučíte zedníky, hned jim zavolám.“ Okamžitě poznala, že udělala chybu. Starší ze dvojice se zastavil v půli kroku, takže ho mladší kolega málem porazil.

„Paní Mortonová,“ pronesl zvolna, jako by před ním stálo pětileté dítě, „dům bude brzy zapsán do seznamu národních památek. Sice v něm žije váš dědeček, ale tak jako tak je to součástí i jeho národní historie. Musíme najít stavaře se specializací na historické budovy, ne nějakého kovboje na Googlu.“

Amber zařala zuby a zvažovala reakci. Neušlo jí, že mladší úředník se zatvářil rozpačitě a raději se rozhlížel po zahradě, aby se vyhnul jejímu pohledu.

„Původ a historie rodinného sídla je mi dobře známa, děkuju za upozornění,“ odpověděla ležérně, „a právě proto jsem vás pozvala, abyste vyhodnotili škodu a poradili mi, komu mám volat. Opravdu nemíním hledat někoho na internetu.“ Pak svižně zamířila ke věži a oba muži ji mlčky následovali.

„Tady leží ty kameny, jen nemůžu zjistit, ze které části věže vypadly.“ Záměrně hovořila k mladšímu muži. On i kolega vytáhli z kapsy monokulární dalekohled a mlčky

zkoumali horní část věže. Konečně si mladší muž odkašlal a odpověděl.

„Domnívám se, že blesk udeřil přímo do cimbuří,“ řekl. „Vidím jedno rozbité. Ale objevil jsem vážnější problém. Na téhle straně je prasklina – od střechy asi do třetiny. Směřuje dolů k okennímu rámu. Je bezpodmínečně nutné zjistit stav zdi.“

„Kdo by to měl udělat?“

„Necháme vám seznam firem, se kterými máme dobré zkušenosti. Nejprve postaví lešení, aby se dostali nahoru a prozkoumali stav. Nebude to levné,“ dodal starší muž téměř potěšeně. Amber zařala ruce v pěst, aby mu nevrátila políček.

„Peníze nejsou problém, náklady pokryje pojistka,“ prohodila bezstarostně, i když v duchu trnula. Je to pravda?

Za dva dny přivezli Kenny Clarke se synem Petem lešení. Trubky uložili u domu a s tuctem lešenářů pak sestavovali kolem věže masivní železnou klec. Při práci příšerně rámusili, pohvizdovali si, smáli se a pokřikovali na sebe. Amber se – pokud to jen šlo – uchylovala do dědečkovy pracovny, protože hned první den jí bylo jasné, že jestli ji zahlédnou v kuchyni, pošlou někoho s tácem prázdných hrnků a výmluvným úsměvem. Obyčejně Petea, stále usměvavého mládence s výraznými modrými očima. Vysílali ho pro čaj záměrně, ovšem když se s ním Amber pokoušela zapříst hovor, zjistila, že se za pohlednou tvář ošlehanou větrem skrývá ostýchavý chlapec.

Nyní seděla u notebooku vedle zaprášené hromady detektivek z padesátých let a marně se pokoušela soustředit. V místnosti se necítila dobře. Něco zde bylo v nepořádku, jen nevěděla co. Nábytek stál na svém místě, dekoráční předměty rovněž, vrstvy prachu zůstaly nedotčené.

Popravdě řečeno podivná atmosféra se vznášela v celém domě, a nejsilněji v knihovně, která se nacházela nejbliž věži. Vládlo zde nepříjemné, znervózňující napětí, zesílené ještě nedostatkem denního světla pronikajícího malými okny, nyní navíc zastíněnými lešením. Jako by jakési fluidum projevovalo nespokojenost s pracemi probíhajícími kolem věže. Amber se chvílemi nemohla zbavit pocitu, že ji někdo pozoruje. Pro jistotu prohledala místnost, ale pocho-pitelně zde byla sama. Bože, ta její fantazie!

Pár hodin potom, co muži začali zkoumat zeď, přiběhl Kenny Clarke k zadním dveřím s nějakým balíčkem a chtěl mluvit s Amber a starým pánem. Jindy veselý chlapík se tvářil nezvykle vážně. Amber ho pozvala dál a šla se poohlédnout po dědečkovi.

„Je to o hodně horší, než je vidět ze země,“ začal Kenny, sotva se posadili k čaji. „Oprava bude náročná, protože prasklina je hlubší, než jsme odhadovali. Bez opravy by pokračovala dolů, až by se jednou celý roh odlomil a věž by se zborčila. Okenní rám je tak uvolněný, že jsme okno raději vysadili. Kdyby vypadlo, vzácné vitráže by přišly vniveč – rozbily by se. A na okenní římse našel Pete tohle.“ Kenny položil před Amber na stůl balíček.

Amber naskočila husí kůže a zašimralo ji v týle. Jakýsi předmět ve tvaru malé cihličky byl ledabyle zabalený v nahnědlé vyšívané látce s rozcupovanými okraji. Páchl plísní, nějakým kořením a snad i kadidlem, připomínajícím její a Jonathánův byt na faře vedle starého kostela. Vzala předmět do ruky... Tušila, že drží něco výjimečného. Vzduch kolem ní se zachvěl. Položila balíček na klín a snažila se soustředit na hovor obou mužů. Ať už se v látce skrývalo cokoli, Amber jako by zasáhl příval energie a posedla ji zvědavost. Ovládla se. Počká. Prohlédne si tu věc o samotě.

Vyslechla debatu o nutných opravách, vyprovodila Ken-nyho s čajem a čokoládovým piškotem ke dveřím, přítom

pevně tiskla balíček k hrudi jako poklad. V knihovně ho pak položila na stůl a opatrně rozbalovala staletými zažloutlou, lehce zteřelou látku. Ucítila typicky ostrý pach vetších tisků a nahořklou bylinnou vůni jakoby doprovázející éterického ducha. Nachází se zde a nenachází se zde... Amber zavřela oči.

Zvláštní vůně v ní vyvolala vzpomínku na Jonathana a jeho kostel – na Jonathanovo vysvěcení na kněze, chórový zpěv vznášející se k vysoké klenbě, zatímco manžel v černé sutaně ležel s rukama rozpaženými na podlaze vibrující pod mocnými tóny varhan. Kouřovou mlhou kadidla pronikalo barevnými vitrážovými okny duhové světlo. Amber nerozuměla Jonathanově vášni pro teologii, ani neochvějné víře. Nyní si však nesmírně přála mít možnost opřít se o něco, co by jí poskytlo jistotu. Zavřela oči a nadechla se vůně podbarvené ostrou, až kovovou pachutí koření, které nedokázala rozpoznat.

Obracela rohy látky a prohlížela si těžkou, velmi starou výšivku. Pak látku – snad šátek? – opatrně rozložila. Zatajila dech. Ležela před ní malá modlitební knížka.

První stránku zdobila nádherná iluminace s náboženským motivem. Barvy na neuvěřitelně tenkém papíře zůstaly jasné jako v čase provedení. Pod kresbou se nacházel zápis ve staré angličtině, provedený ozdobným písmem:

Sir Greville Richard Lutton, narozen v červnu L.P. 1508
Eleanor Lutton, narozena 29. listopadu L.P. 1520

Pod řádky byl druhý zápis:

Jane Elizabeth Lutton, narozena 7. srpna L.P. 1534
Henry Greville Lutton, narozen 15. května L.P. 1539
Thomas Lutton, červenec L.P. 1539

Poslední záznam nebyl provedený zdobným písmem:

Mary, narozenou 17. listopadu 1541, přijal k sobě téhož dne náš Pán.

Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa.

Amber prudce zatajila dech, až se zajíkla. Mary patrně – stejně jako její vlastní dcerka Saffron – zemřela hned po narození, ale... *Mea culpa?* Kdo si klade úmrtí novorozeněte za vinu? Amber postihla stejná tragédie, proto věděla, že nic na světě nezpůsobí rodiči hlubší bolesti než ztráta dítěte. Ta utkví v srdci do konce života. Na téže stránce bylo kromě oněch jednoduchých křestních listů poznamenáno ještě něco dalšího – ledabyly, jako by ve spěchu, a latinsky. Díky své profesi Amber dokázala slova přeložit:

Infans filia sub pedibus nostris requiescit.

Dceruška leží u našich nohou

Doslova „pod našima nohama“. Má to být epitaf pro Mary? Amber se rozbušilo srdce náhlým vzrušením. Jako kdyby modlitební knížka-deník čekala ve věži právě na ni – matku, již zasáhla tatáž tragédie. Eleanor před pěti sty lety a ona v současnosti... Dvě zdrcené matky... Tušení potvrdilo rovněž stáří knížky. Opravdu ležela ve věži Saffron Hall celých pět set let?

Ze záznamů Amber už dávno zjistila, že v současnosti je dům pouhým zlomkem majestátní stavby ze šestnáctého století, která měla ještě starší základy. Knížku je tedy možné datovat do šestnáctého století, a také může být i starší. Pro Eleanor byla patrně výjimečná.

Bože, takový nález...

Ve vzduchu něco tiše zapraskalo a Amber se zdálo, že zaslechla šepot. Ochranná plachta na věži domu zašustila.

Amber se rozhlédla. Ne, nikdo tu není. Ale posedla ji netrpělivost: jak se co nejdříve dopátrat, zda se latinský text skutečně vztahuje k Mary?

KAPITOLA 4

1538

Do ložnice, kde Eleanor trávila většinu dnů a vykládala si karty nebo zírala do okna bičovaného neustávajícím deštěm, vběhla bez dechu Joan.

„Přeje si s tebou mluvit sir William!“

„Proč?“ zeptala se Eleanor, aniž zvedla hlavu. Od bratrancova příjezdu před týdnem se v domě střídali neznámí hosté, na nichž jí nezáleželo. Doufala, že se na ni pozapomnělo, ale zřejmě se mýlila.

Joan potřásla hlavou. „Nevím,“ rozhodila netrpělivě rukama, jako by chtěla Eleanor popohnat, „ale vyznělo to spíš jako příkaz než zdvořilá žádost, tak ho raději nenech čekat. Víš, jak je pro nás obě důležité s ním vycházet. Jsme tady už jen jako jeho hosté; nemáme žádná práva.“

Eleanor zastrčila neposlušné pramínky kaštanových vlasů pod lněný čepeček a vklouzla do měkkých kožených pantoflíčků. Pak rozvážně, jako kdyby měřila každý krok, scházela do velké síně. Nemám proč bát se setkání s bratrance, opakovala si. Přesto jí strachem naskočila husí kůže a rozechvělý dech prozrazoval úzkost. Joan měla pravdu – jsou

vydány bratrancí Williamovi na milost a nemilost. Není možné se s tím smířit, nicméně je nutné na to nezapomínat.

Když Eleanor vešla do síně, vycítila napjatou atmosféru. Všichni přítomní k ní obrátili zrak – snad v očekávání, že dojde k hysterickému výstupu. Nelíbilo se jí to.

Bratranec s manželkou seděli před krbem, na druhém konci síně pokládali sluhové na stůl talíře k večeři; ve vzduchu se vznášela sytá vůně pečeného masa a škvařeného tuku, až se Eleanor sbíhaly sliny. Hlasitě jí zakručelo v břiše.

Krátce se uklonila a se sklopeným zrakem čekala, až William promluví.

Pozdravil ji krátkým pokývnutím hlavy. „Vaše přítomnost je nám ctí, Eleanor,“ řekl.

Nenapadla jí vhodná odpověď, proto jen pevně semkla rty. Seděl v otcově oblíbeném křesle a Eleanor se kousla do tváře, aby potlačila slzy. William pokynul k vedlejší židli. Posadila se. Pod nohama jí zašustilo seno a vyschlá sítina, rozprostřené na kamenné podlaze, aby se bláto a špína co nejméně roznášely. Od země se zvedal nakyslý pach rozlitého piva. Eleanor podrážděně nakrčila nos. Otec úzkostlivě dbal na to, aby se podestýlka ze suchých travin co nejčastěji měnila, a rozkázal, aby se do ní přidávala sušená levandule, takže se v síni vždy vznášela příjemně nasládlá vůně. I tato změna jí připomněla otcovu nepřítomnost. Alespoň nevidí, co se v jejich domě děje.

William si hlasitě odkašlal a odplivl si. Eleanor potěšilo, že dokonce i Margaret se znechuceně ušklíbla.

„Eleanor, za týden za námi přivezou synka Roberta. V domě se konečně sejde úplná rodina. Chápete, že to už není váš domov.“

Otevřela ústa, aby podotkla, že její nejbližší rodinou je William, ale raději držela jazyk za zuby. Podle tónu jeho hlasu pochopila, že zde již není žádoucí a bratranec se jí při

první příležitosti zbaví, přesně jak tušila. Bezděky pohlédla k oknu, za nímž se na obzoru rýsovala silueta kláštera.

„Ale máte štěstí,“ pokračoval William. „Našel jsem vám manžela... Sir Greville Lutton je bohatý kupec a dvořan; v Norfolku vlastní rozlehlé pozemky. Je ochotný se s vámi oženit i přesto, že vám otec nenechal žádné věno.“

Eleanor zděšeně otevřela ústa, ale nevypravila ze sebe jedině slovo. Seděla jako socha a snad ani nedýchala. Má se provdat? William ji chce vdát za nějakého sira Grevillea Luttona?

Znala sedmnáctileté dívky, které rodiče provdali v útlém věku. Přesto očekávala, že případného ženicha s ní někdo probere a že to bude muž hodný jejího postavení – tak by jednal otec. Od barona, který se vyznamenal v bitvě u Floddenu a král mu svěřil nejvyšší úřad v hrabství, se takové jednání očekávalo. Kdyby ovšem náhle nezemřel...

K jejímu úžasu sir William pokynul muži ve skupince na protějším konci síně. Muž vstal, zamířil k Eleanor a hluboce se jí uklonil. Tak ženich je dokonce tady!

„Sestřenko Eleanor, sir Greville Lutton,“ pronesl William blahosklonně. Neskrýval hrdost nad tím, jak rychle se mu podaří zbavit se nepohodlné příbuzné pod svou střechou.

Eleanor se koutkem oka podívala na muže, jehož jí bratranec vybral. Byl o hodně vyšší a štíhlejší než William, statný v ramenou. Vlasy i bradku měl krátce přistřížené. Podle vějířků vrásek kolem očí a hluboké rýhy mezi hustým obočím Eleanor soudila, že je mnohem starší než ona. Prohlížel si ji s neskrývaným zájmem.

William s Margaret vznešeně odkráčeli za přáteli a společnost zasedla k večeři. Eleanor naopak chuť k jídlu přešla. Zvedl se jí žaludek, až se lekla, aby nezačala zvracet. Greville se usadil do křesla uvolněného Williamem, naklonil se dopředu a opřel se předloktím o kolena. V černé vestě, krátkém přílehavém kabátci a černých punčochách působil až výhružně.

„Vím, je to pro vás blesk z čistého nebe,“ promluvil hlubokým hlasem, ale překvapivě laskavě... snad laskavěji, než s ní hovořil otec, natož pak William, „ale nemáte se čeho obávat. Poskytnu vám bezpečný domov a spokojený život. Jsem vdovec. Tříletá dcerka Jane žije na mém panství v Norfolku, kam si vás po svatbě odvezu. Věřím, že si nový domov oblíbíte stejně, jak ho mám rád já. Bohužel mi není dopřáno trávit tam příliš mnoho času – kvůli obchodům pobývám většinou v Londýně. Z Dálného východu dovážím látky a koření, což slušně vynáší. A současně mám i povinnosti u královského dvora.“

Eleanore si z jeho řeči nepamatovala ani slovo. Tenhle muž se má stát jejím manželem, a ona nemá možnost se vyjádřit.

„Kolik vám je let, pane?“ vyhrkla nakonec, protože tahle otázka jí přišla nejpodstatnější.

V hrdle mu zaklokotal smích. „Dvacet devět,“ odpověděl. „Oženil jsem se ve čtyřadvaceti; žena mi bohužel zemřela při porodu. Potřebuju hospodyně a syny. Jste...“ Přejel ji pohledem od hlavy k patě. V tmavých šatech z hrubé látky, které si vzala záměrně, nejspíš působila jako děvečka. „Jste mladší, než bych si přál vzhledem k tomu, že v mé nepřítomnosti musí panství vládnout pevná ruka. Na druhé straně mi připadáte silnější, než se na první pohled zdáte. Konec konců jste vedla otcovu domácnost, takže si snadno poradíte i v mém domě. Zítra zajedu za farářem, aby při kázání přečetl ohlášky. Za tři týdny se vezmeme. Před návratem ke dvoru vás ještě stihnu doprovodit do Milfleetu. A teď pojďme ke stolu.“ Zvedl se z křesla a nabídl Eleanor rámě.

„Díky, ale nemám hlad, pane,“ poznamenala se špatně skrývanou nervozitou. Pozvolna vstala ze židle, narovнала se v zádech a s předstíraným klidem zamířila ke schodišti a pak nahoru do ložnice, která se po příjezdu bratrance stala jediným místem, kde nacházela klid.